

Fórum archivárov

Roč. VIII. č.3

marec 1997

Štátny okresný archív Prievidza v Bojniciach

Prvou oficiálnou archívnou inštitúciou na území Prievidzského okresu bola pobočka Pôdohospodárskeho archívu, zriadená v Bojniciach v roku 1947. Krajské archívy boli budované na základe vládneho nariadenia č.35 z roku 1949 a vtedy vznikla pobočka Krajského archívu v Nitre na Bojnickom zámku.

Okresný archív v Prievidzi bol zriadený 1. februára 1953 v bývalom piaristickom kláštore. Za okresného archívára bol menovaný Ľudovít Chikán, avšak bol ním len tri mesiace. Jednotne organizované archívstvo prostredníctvom Ministerstva vnútra bolo až na základe vládneho nariadenia č.29 z roku 1954 Zb.

zák. zo 7. mája 1954. Okresným archívárom v Prievidzi sa stal Michal Tulík. Najväčšiu pozornosť v archívnej činnosti venoval sústredeniu písomností bývalej štátnej správy. V roku 1954 bol Okresný archív prestáňovaný do budovy

Fórum archivárov

po Dr. Jánovi Žirkovi na ulicu M.Mišíka /predtým 29. augusta/, kde sídlil do roku 1961. Krátke obdobia sa vystriedali vo funkciách okresných archivárov Ján Havald, Jozef Vestenický a Marek Celláry. Od 1. januára 1961 do roku 1975 bol riaditeľom Jozef Biľčík, ktorý predtým pracoval v Štátnom archíve v Bojniciach.

Písomnosti Štátneho archívu v Bojniciach boli prevezené do Nitry a do jeho priestorov na zámku bol prestáňovaný Okresný archív. V tom období pracovali v okresnom archíve dvaja pracovníci a od 1.1.1969 traja pracovníci. Prevzali a sprístupňovali písomnosti Okresného úradu v Prievidzi, notárskych úradov, národných a stredných škôl. V roku 1970 sa Okresný archív premiestnil do budovy na Námestí slobody, ktorá predtým patrila Poľnohospodárskemu nákupnému závodu. V rokoch 1975 a 1976 v dôsledku preťaženia vznikla v archíve havarijná

marec 1997

situácia. Pracovníci archívu pracovali v budove Okresného národného výboru v Prievidzi.

V roku 1977 sa stala riaditeľkou archívu v Prievidzi Jozefína Svitková, ktorej zásluhou bola postavená nová účelová budova v Bojniciach. Prvá časť bola skolaudovaná v roku 1980 a druhá časť v roku 1982. Archívne dokumenty okresu Prievidza boli definitívne uložené vo vhodných nových priestoroch.

V súčasnosti je v našom archíve 640 archívnych fondov, čo predstavuje 2100 bežných metrov písomnosti.

Medzi najstaršie a najvzácnejšie dokumenty patria výsadné listiny panovníkov, mestské knihy a zbierka cechových písomností. Najstaršie dejiny nášho okresu od 15. storočia sú však zachované len torzovite. Na orientáciu v písomnostiach sprístupnených archívnych fondov pre záujemcov o regionálnu históriu slúži 86 archívnych pomôcok. Bádateľov, najmä študentov stredných a vysokých škôl z roka na rok pribúda.

Bádateľom je k dispozícii aj odborná archívna knižnica s 5664 zväzkami kníh, najmä historického a encyklopedického charakteru, sú v nej ďalej jazykové, slovníky, regionálne noviny a časopisy, jubilejné ročenky a bulletiný škôl, závodov a družstiev sídliačich na území okresu.

Tak ako v iných archívoch nám v posledných rokoch narástla správna agenda. V roku 1996 sme vydali 405 xerokópií, 59 výpisov a potvrdení, 28 písomností sme poskytli k nahliadnutiu a 48 spisov sme zapožičali na reverz orenému súdu a notárskym úradom pre ich účely.

Odborné archívne práce v súčasnosti zabezpečuje štvorčlenný kolektív odborných pracovníkov, ktorý v apríli 1997 doplní ďalšia odborná pracovníčka s vysokoškolským vzdelaním.

Mgr. Danica Šimanová

Využívanie archívnych dokumentov pre bádateľské účely v ŠOKA

Prievidza v Bojniciach.

Hodnota archívnych dokumentov spočíva v ich historickej autentičnosti a

nenahraditeľnosti. Tým, že archívy ochraňujú vo svojich depotoch vybranú

pisomnú produkciu orgánov, organizácií a inštitúcií s pôsobnosťou v príslušnom regióne a sprístupňujú ju širšej verejnosti, podieľajú sa popri ďalších vedeckoinformačných ustanovzeniach v nemalej miere na rozvoji všestrannej vzdelanosti národa. „QUOD NON EST IN ACTIS, NON EST IN MUNDO“ - Čo nie je v spisoch zapísané, je neplatné, neexistuje. Táto zásada rakúskeho súdneho zriadenia platná do konca minulého storočia iba potvrdzuje význam dokumentu, tlačeneho slova, knihy.

Štúdium archívnych dokumentov v bádateľniach archívu patrí k ťažiskovým formám ich využívania. Podľa štatistického prehľadu o počte bádateľov a bádateľských návštev v ŠOKA Prievidza so sídlom v Bojniciach má návštevnosť za posledných 10 rokov /1985-1995/ stúpajúcu tendenciu, spôsobenú zvýšenou propagáciou činnosti ŠOKA najmä medzi študentami poriadanim exkurzií spojených s odborným výkladom. Práve bádatelia tejto vekovej kategórie spracovávajú regionálne dejiny formou ročníkových, seminárnych či diplomových prác. Ďalej sú to historici, ktorí publikujú výsledky svojej bádateľskej práce v zborníku Horná Nitra alebo v čoraz častejšie vychádzajúcich monografiách obcí a miest. V menšom počte, ale o to s väčším zápalom prichádzajú do archívu

študovať ľudia, pre ktorých je história koníčkom. Tak napríklad vznikla publikácia pri príležitosti osláv 100. výročia železnice na Hornej Nitre. V mnohých prípadoch čerpajú bádatelia informácie z archívnych dokumentov s cieľom doplniť údaje v obecných kronikách, respektíve zaviesť novú kroniku, čo je pomerne častým javom najmä v tomto období. V neposlednom rade sú využívané archívne dokumenty pre súdne či iné praktické účely.

Čo sa týka študovaných tém, najviac sa bádatelia zaoberali v sledovanom období v rámci regionálnych dejín históriou politických strán, škôl a jednotlivých obcí a miest v rôznych etapách vývoja. Taktiež bola venovaná pozornosť zo strany bádateľov oblasti zdravotníctva, kultúry, priemyslu aj poľnohospodárstva. Pri svojej práci čerpali poznatky najmä z fondov štátnej okresnej a miestnej správy pred a po r.1945, fondov školstva, politických strán, orgánov a spoločenských a hospodárskych organizácií. Treba poznamenať, že väčšina týchto fondov je už spracovaná formou inventárov, katalógov a tematických súpisov archívnych dokumentov. V roku 1996 dosiahol počet týchto pomôcok číslo

85.

Bádatelia ŠOKA v Bojniciach majú možnosť využívať služby odbornej archívnej knižnice, jadro ktorej tvorí literatúra k právnym, hospodárskym, politickým a kultúrnym dejinám štátu. Pracovníci archívu sa snažia pravidelne dopĺňať knižničný fond hlavne vychádzajúcou regionálnou literatúrou a encyklopedickými dielami. Za osobitnú časť knižnice považujeme publikácie, pre ktoré autori čerpali údaje z našich archívnych dokumentov. K nim patria aj zviazané diplomové či iné práce, ktoré

bádatelia odovzdávajú do knižnice, ak väčšinu prameňov našli práve v našom archíve. K službám poskytovaným bádateľom patrí taktiež zapožičiavanie archívnych dokumentov z iných archívov. Za stanovený poplatok vyhotovujeme pre potreby bádateľov aj fotokópie archívnych dokumentov.

Budova ŠOKA sídli mimo centra mesta, preto sa snažíme vychádzať bádateľom v ústrety tým, že môžu študovať v našich priestoroch každý pracovný deň v týždni, od 7,00 do 15,00 hod.

rok	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
počet	27	30	31	43	23	24	39	44	69	64	71
bádateľov											
počet	115						169				
bádateľ.	159	326	233	179	119	123		194	167	198	
návštev											

Marta Gašparovičová

? Otázky, odpovede...

Rozhovor s PhDr. Petrom Kartousom, riaditeľom OASS.

Ako riaditeľ Odboru archívnicva a spisovej služby Ministerstva vnútra SR ako hodnotíte rok 1996?

Rok 1996 v princípe možno hodnotiť kladne, pretože v kontexte reformy verejnej správy sa nám podarilo druhou novelou zákona o archívnictve obhájiť postavenie a počet štátnych

okresných archivov ako okresných a nadokresných inštitútov, nedošlo ani k zmenám v postavení a správe štátnych oblastných archivov. Vo vzťahu k ŠOKA dokonca nedošlo k závažným personálnym zmenám na postoch riaditeľov; minimálne zníženie počtu pracovníkov týchto archivov sa prakticky kompenzuje opätovným prísystemizovaním a obsadením siedmich miest v tomto roku.

Počas roku 1996 sa uskutočnili organizačné zmeny najmä v štátnych okresných archívoch, ktoré súviseli s prijatím zákona o územnom a správnom členení SR. Viacerí archívári pri tejto príležitosti pripomenuli, že znenie pripravovaného archívneho zákona má nedostatky. Radi by sme sa Vás spýtali, či sa plánuje prepracovanie návrhu archívneho zákona a či existuje tím pracovníkov, ktorý sa týmto zaoberá?

V súčasnosti existujúce zásady vonkoncom nemožno charakterizovať, že by mali nedostatky. Naopak. V plnej miere zohľadňujú súčasný stav právneho vedomia archívnej society na Slovensku, schopnosti členov pracovných kolektívov, ktorí ich pripravovali, ako aj potreby slovenského archívstva. Inou otázkou je časový horizont ich dopracovania o ďalšie aktuálne tematické okruhy a potom predloženia v rámci legislatívneho pokračovania. V tomto roku musí náš odbor pripraviť spolu s legislatívou sekcie v plnom rozsahu zákon o archívnictve počas brannej pohotovosti štátu.

V Slovenskej archívisťike 1996/2 bol uverejnený heslář terminologického slovníka. Aké kroky plánujete na realizáciu tohto projektu v roku 1997? Asi kedy môžeme počítat s vydaním terminologického slovníka?

Heslář vyšiel, teraz treba zozbierať pripomienky k nemu /zatiaľ je ich prekvapujúco málo/, všetky vhodné námety zakomponovať do heslářa /priradiť nové heslá, resp. vyradiť nevhodné termíny/. Najmä zoštíhlenie heslářa minimálne o jednu tretinu bude mimoriadne náročná práca. V ďalších dvoch rokoch by sa malo intenzívne pracovať s definíciami jednotlivých hesiel. S jeho vydaním nie je možné počítat skôr ako v roku 1999.

Ako riaditeľ Odboru archívnictva a spisovej služby MV SR a člen medzinárodných archívnych organizácií sa často stretávate so zahraničnými archívnymi predstaviteľmi. Aký majú názor na slovenské archívnictvo?

Môžem konštatovať, že členovia - funkcionári Medzinárodnej rady archívov oceňujú najmä starostlivosť o vytváranie optimálnych priestorových podmienok pre archívy, zintenzívnenie procesu využívania automatizácie v našich archívoch. S mimoriadnym ohlasom sa v zahraničí stretla kultúrna a odborné pripravená delimitácia a spisová rozlučka medzi Českou republikou a Slovenskou republikou. Za signál úroveň nášho archívnicva treba považovať i kontinuitu v zapájaní sa do riešenia teoretických otázok archívnicva v medzinárodnom meradle, čoho dôkazom je i moja nominácia do celosvetovej pracovnej skupiny riešiacej otázky archívnicvej etiky.

Pred niekoľkými rokmi sa archívári dožadovali organizovania špeciálnych archívnych jazykových kurzov. Jazykový kurz latinčiny mnohí z nich chválili. Plánovali sa aj kurzy z nemčiny a maďarčiny. Nadobudne z nich niektorý konkrétnu podobu v roku 1997?

Samozrejme aktívna znalosť cudzích jazykov je individuálnou záležitosťou každého archívára. Vyžaduje si to pevnú vôľu a systematickosť. Otázka však skôr smeruje k špeciálnym jazykovým kurzom z nemčiny a maďarčiny. Tu sú dva problémy: kvalifikovaní lektori spoimeiži archívárov a druhým je výber archívnych pracovníkov, pre ktorých je takéto vzdelávanie potrebné a chcú preň urobiť maximum. Práve SSA by potom spolu s našim odborom mohla zväziť miesta, formu a frekvenciu takýchto kurzov.

V roku 1996 sa dočkali aj štátne okresné archívy počítačov a tak sa nazdávame, že pre všetky štátne archívy sú už dané základné podmienky pre strojové spracovanie fondov. Počítate sa zatiaľ využívať skôr v evidénčnej sfére, príp. na inventarizovanie listín, máp. Predpokladáme, že Odbor archívnicva pracuje na programe pre spracovanie a sprístupňovanie celých fondov najmä z 19. a 20. storočia. Na kedy plánujete distribuovať tento program, príp. návod na použitie niektorého z nákupných programov pre tieto účely? Budú využité pri zostavovaní takéhoto programu zahraničné skúsenosti?

K strojovému spracovaniu archívnych fondov treba hneď na úvod poznamenať, že je rozdiel medzi vypracovaním programu pre spracovanie a programom pre sprístupňovanie. Strojové spracovanie fondov, ktoré vznikli u pôvodcu v klasickej podobe, teda aj fondy z 19. a 20. storočia, prichádza skôr do úvahy vypracovanie programov pre ich sprístupňovanie; t.j. strojové spracovanie archívnej pomôcky. Takýto program by mal byť nezávislý od časového

obmedzenia vzniku fondu, ako aj od skutočnosti, či ide o celý fond alebo jeho časť. Základným predpokladom aplikovania akéhokoľvek programu je jeho štandardizácia. Denne v celosvetovom meradle vznikajú nové programy, vďaka programu ISIS, ktorý pre mikropočítače vyvinulo UNESCO. Podmienkou ďalšieho rozšírenia informačných technológií pri využívaní archívnych informácií je existencia noriem pre vypracovanie archívnych pomôcok a štandardizácia formátov výmeny údajov. MRA uskutočnila prvý krok, jej komisia vypracovala Všeobecnú normu pre vypracovanie archívnych pomôcok *Topis fondu/* - ISAD/G. V súčasnosti podľa tejto normy, ktorá je v štádiu overovania, pracuje Historický archív Európskej únie vo Florencii využívajúc na tieto účely program Micro CDS/ISIS - Ver. 3.07, UNESCO 1993. Ďalej je nám známy program, ktorý vyvinul a používa Maďarský krajiný archív, ktorý je jednoduchší, vychádza zo štandardov MRA, plní skôr evidenčnú funkciu.

Z hľadiska spracovania archívnych fondov treba upozorniť na možnosti ďalšieho vývoja v súčasnosti používaného programu ASU na krajských úradoch a okresných úradoch, ako aj v štátnych archívoch. Jeho postupné dobudovanie smerom k programu „registratúrne stredisko“ a neskôr vypracovanie programu preberania archívnych dokumentov z týchto úradov do archívov sa dostaneme do štádia získania uceleného programu, ktorý bude súčasne programom spracúvajúcim fond a súčasne bude plniť aj funkciu spracovania archívnej pomôcky. Odbor archívnictva a spisovej služby už niekoľko rokov spolupracuje s Odborom informatiky rezortu a jeho odborným zariadením IVES. Výsledkom tejto spolupráce je Heraldický register, evidenčné listy archívnych fondov a zbierok v SR, citované administratívny systém úradu. Taktiež sa pracuje na dobudovaní konverzného programu Archívneho informačného systému podľa jeho jednotlivých častí - knižnica, mapy a plány, listiny, archívne dokumenty všeobecne, predarchívna starostlivosť. Očakáva sa v najbližších mesiacoch rozbehnutie spolupráce s OI pri spracovaní archívneho materiálu prostredníctvom programového produktu MS OFFICE predovšetkým so zameraním na tvorbu archívnych pomôcok - inventáre, katalógy a registre. Na záver musím konštatovať, že nikde vo svete v archívnej praxi sa nepoužíva ani jeden ucelený systém využitia informačných technológií.

Mnohí archívári sú znepokojení stavom cirkévných archívov na Slovensku. Samozrejme, sme si vedomí, že je to jednoznačne oblasť cirkvi, ktorá však v súčasnosti nemá ani odborníkov a zrejme ani financie na túto prácu. Odbor archívnictva v zmysle archívneho zákona vytvára a zabezpečuje vhodné podmienky na zachovanie archívnych

dokumentov /§ 13.1/ na celom Slovensku. Nazdávame sa, že práve preto by sme my, archivári mali urobiť ústretový krok v záujme zachrany archívnych dokumentov. Plánujete rokovanie s najvyššími predstaviteľmi cirkvi na túto tému? Uvítali by sme, keby na týchto rokovaniach sa dostiahla možnosť uzavrieť depozitné zmluvy pre úschovu archívnych dokumentov v sieti štátnych archívov. Podľa názoru mnohých archivárov sú ohrozené najmä farské archívy neobsadených fár, no odbornejšiu správu by vyžadovali aj archívy vyšších cirkevných inštitúcií.

Stavom cirkevných archívov v SR nie sú znepokojení len mnohí archivári, ale aj OASS. Odbor vedomý si reálneho stavu v cirkevných archívoch sa už 18.1.1993 obrátil rozsiahlym listom na všetkých biskupov a predstaviteľov reholí, v ktorom konštatoval vtedajší stav, navrhol uzavrieť s jednotlivými subjektami depozitné zmluvy na úschovu ich archívnych fondov a dokumentov v ŠA a ponúkol nezištnú kolegiálnu pomoc pri ich spracovaní. Súčasne im navrhol, aby z biskupských archívov vybudovali odbornovo-vedecké inštitúcie biskupstiev a sústredili v nich všetok archívnych materiál z farností, podobne aby sa konštituovali rehoľné archívy. Následne pracovníci odboru v rokoch 1993 - 1996 rokovali s generálnym sekretárom KBS, so všetkými biskupmi, resp. riaditeľmi biskupských úradov a predstaviteľmi fungujúcich reholí. Uzavreli s nimi depozitné zmluvy v zastúpení ŠOBA a ŠOKA na archívne fondy cirkvi a reholí, uložené v týchto archívoch, osobitné depozitné zmluvy uzavrel aj SNA. Aj napriek viacerým rokovaniam a listom sa nedospelo k uzavretiu depozitných zmlúv s Evanjelickou cirkvou a.v. na Slovensku a Židovskými náboženskými obcami na Slovensku, pretože v zákonom stanovenej lehote sa aj napriek viacerým urgenciám neprihlásili o svoje fondy a dokumenty. Niektoré biskupstvá (B.B., Rožňava, Prešov/ využili našu ponuku o odbornej pomoci. Na takom malom priestore nemožno vymenovať všetky aktivity odboru v tomto smere. Táto otázka bola dokonca aj predmetom rokovania VAR 20. júla 1994 /SA 30.1.1995/. Aj napriek tomu, že sa dosiahol stav, a to aj zásluhou odboru, ktorého aktivitu vysoko hodnotili jeho eminencia Ján Chryzostom kardinál Korec, jeho excelencia D.Hrušovský, býv.gen. tajomník KBS a ďalší cirkevní hodnostári, že Sv. stolica menovala až troch slovenských archivárov /I.Šimončič, J.Dubovský, I.Chalupecký/ do Komisie pre zachovanie svetového cirkevného kultúrneho dedičstva, že úspešne začína fungovať Biskupský archív Banskobystrického biskupstva a Archív Gréckokatolíckeho biskupstva v Prešove, ale aj iné archívy r.kat. biskupstiev, nepodarilo sa zatiaľ sústrediť farské archívy do biskupských archívov. Žiaľ, odbor nemá možnosť účinnejšie zasiahnuť v tejto záležitosti.

Avšak aj naďalej, čo je samozrejme, bude túto otázku sledovať a prostredníctvom archívov a archivárov štátnych archívov bude cirkvám poskytovať odbornú pomoc. Je to však všetko, čo v tomto smere my, štátni archivári môžeme urobiť.

V roku 1996 sme sa viackrát stretli so živnostenskými listami na „archivačnú činnosť“. Čo robí Odbor archívnictva, prípadne čo mieni urobiť, aby takéto živnostenské listy boli vydané na základe preukázania odbornosti? Podľa nášho vedomia živnostenské listy majú osoby, ktoré nemajú ani odborné vzdelanie.

Ide o komplex viacerých problémov. Je to najmä terminologická nevedomosť tak samotných žiadateľov, ako aj vydavateľov živnostenských oprávnení. Už aj v minulom roku sme písomne upozornili Živnostenský odbor MV SR na túto skutočnosť. Ten aj v auguste 1996 vydal krajským úradom metodické usmernenie, v ktorom upozornil, že: 1/ archívna činnosť t.j. archivovanie spisov trvalej dokumentárnej hodnoty nie je živnosťou; 2/ miesto uloženia písomností nearchívnej povahy je živnosťou voľnou. K tomuto usmerneniu vydal i podrobný komentár. Keďže nesprávna prax v niektorých okresoch pretrváva, uskutoční náš odbor opätovné rokovanie so Živnostenským odborom. Navrhujeme, aby terminologicky zjednotil charakter živností, ktoré je možné vydať nie na úseku archívnictva, ale na úseku spisovej a skartačnej činnosti. Samozrejme, že formujúci sa súkromný sektor a perspektívne aj tvoriace sa firemné archívnictvo v ňom nesporne prinesie pre nás pracovníkov štátneho archívnictva nemalo prekvapení a netradičných postupov.

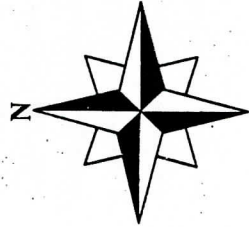
Na viacerých našich akciách odzneli pripomienky na tému „Komunikácia medzi archívmi“. Pociťujeme určitú vzájomnú neinformovanosť nielen medzi štátnymi, ale najmä medzi štátnymi a osobitnými archívmi. Plánujete v roku 1997 uskutočniť spoločnú poradu všetkých riaditeľov archívov na Slovensku? Plánujete spoločné školenia pre pracovníkov všetkých štátnych archívov?

Odhliadnuc od celoslovenských porad riaditeľov všetkých typov štátnych archívov, ako aj osobitných archívov, aj z iniciatívy Spoločnosti sme sa rozhodli spoluorganizovať v októbri t.r. Archívne dni v Poprade. Tieto by sa mali stať živnou pôdou kultivovaného odborného dialógu medzi archivármi všetkých typov archívov. Priebeh a výsledky tohto podujatia by nám mohli pomôcť inštitualizovať nový typ podujatia, na ktorom by sa perspektívne mohli riešiť aj zásadné problémy slovenského archívnictva.

Na záver, čo si myslíte, v ktorej oblasti by mala Spoločnosť slovenských archivárov aktivizovať svoju činnosť v roku 1997, aby napomohla napredovaniu v archívnictve?

Spoločnosť by zrejme, tak ako iné obdobné záujmové združenia archivárov v zahraničí mala, pomáhať riadiacemu orgánu archívnictva pri riešení odborných úloh archívnictva a pri zvyšovaní celkovej intelektuálnej úrovne členov archívnej society. Malo by sa to diať prostredníctvom organizovania sympózií a špecializovaných seminárov, zapájania čo najväčšieho počtu členov spoločnosti do publikačnej činnosti, aby ich znalosti a praktické skúsenosti dostali širokú publicitu.

Ďakujeme za rozhovor.

Zo sveta

Niekoľko poznámok o dánskych archívoch

V Dánsku podobne ako v mnohých iných štátoch sveta je mimoriadne veľký záujem o archívne dokumenty. Samozrejme netýka sa to len súčasnosti, ale záujem o dokumenty z minulosti viedlo už v roku 1848 ministra kultúry v

Dánsku k tomu, že bolo umožnené záujemcom bádať dokumentov. Vznik archívneho systému v tomto kraľovstve siahla do roku 1889, kedy vznikla prvá organizovaná sústava archívov. Okrem kraľovského archívu došlo k založeniu aj

troch departementálnych archívov. Tieto už v dobe vzniku boli vybavené bádateľňami, samozrejme ochrana osobných dát ako aj štátnych záujmov zostali rešpektované. Do roku 1992 to bolo pre všeobecné dokumenty 50, pre osobné a štátu dôležité 80 - 100 rokov. Novela zákona z roku 1992 túto hranicu znížila na 30 rokov.

Problémom dánskych archivarov podobne ako aj v ďalších štátoch je príliv mnohých bádateľov tzv. amatérov, najmä regionálnych historikov, záujemcov o dejiny rodín, prevažne teda bádateľov bez univerzitného vzdelania. Zintenzívnenie bádania najmä v uplynulých 25 rokoch viedlo k zvýšenému opotrebovaniu archívnych dokumentov, k čomu aj naši kolegovia chcú zabrániť najmä mikrofilmovaním. Okrem matiek z rokov 1600 až 1891 platí to aj pre ľudové poviedky z rokov 1787 - 1911. Týmto spôsobom vlastne sa umožňuje aj jednoduchšie bádanie hore uvedených dokumentov.

V súčasnosti v Dánsku existujú 3 typy inštitúcií, ktoré sú zodpovedné za úschovu kultúrneho dedičstva Dánska.

1 / Národné archívy, okrem kráľovského archívu, ktorý uchováva dokumenty z centrálnych úradov 4 centrá regionálnych archívov. Tieto uchovávajú okrem regionálnej správy aj dokumenty podnikov a rôznych organizácií a informačných centier.

2 / Miestne archívy sú najpočetnejšie, často sú súkromné alebo patria mestám.

3/ Rôzne archívy môžu byť aj súkromné, ako Archívy robotníckeho hnutia, Archívy vystaľovalcov či Archívy fotografií.

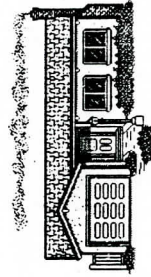
Najpočetnejšiu skupinu tvoria archívy lokálne, ich počet je vyše 400, z nich 275 municipálnych. V týchto archívoch sa uchovávajú podľa škandinávkej tradície nielen archívne dokumenty v pravom slova zmysle, ale akási zmiešanina archívnych a iných dokumentov, napr. aj fotografie, zvukové záznamy, filmy, noviny a knihy,

ktoré rozprávajú o miestnych dejinách.
Podobne uchovávajú dokumenty
súkromnej povahy, prípadne dokumenty
spolkov či obchodných a priemyselných
spoločenstiev. Aj medzi dánskymi
archivármi sa vedie diskusia o

najvhodnejšom uložení archivných
dokumentov, či sú to archívy tzv. národné,
regionálne alebo miestne, lokálne, ktoré je
vhodnejšie pre úschovu ale aj prístupnejšie
pre bádateľa.

Na základe príspevku Ruth Hedegaardovej, archivárky Historického archívu a historického múzea
Vendsyssel.

PhDr. Veronika Nováková

Z DOMOVA

Archívy a Web World Wide
Sites alebo čo môže archivár
očakávať od Internetu.

na hlbokomyselné úvahy o komunikačných
dialfnciaciach, slobode prístupu k
informáciám, informačnej etike alebo
technickým riešeniam, prípadne
komentovaným zoznamom zaujímavých
adres. To už urobili iní a omnoho lepšie -
v oblasti histórie napríklad TRINKLE.D.,
AUCHTER.D., MERRIMAN.S., LARSON:
The History Highway. A Guide to Internet
Resources. New York 1996, 249 s. V
každom prípade sa však pokúsím dať

Posledných niekoľko rokov sa svetom
čoraz viac šíri ošial, zvaný Internet. Média
sa popularizácií tohto fenoménu venovali
už v dostatočnej miere a preto sa v
nasledujúcich riadkoch zameriam skôr na
jeho praktické využitie pre archivára, než n

odpoveď na otázku, na čo je dobrý Internet a čo s ním, keď už jestvuje a je dostupný aj pre nás.

Ako všetci vieme, archívár je zväčša tvor hlbavý, a je dychtivý predovšetkým po zastaralých informáciách, ktoré zvyčajne zaujímajú len veľmi málo ľudí. Archívár je zároveň tvor sedavý a trpezlivý a preto spĺňa tie najzákladnejšie predpoklady pre úspešné potulky po Sieti. Nepredpokladám, že slovenský archívár zomiera tužbou po informáciách o sukromnom živote filmových hviezd, listovaní v databáze bývalých agentov CIA, interaktívnych mapách svetových miest /nielen Paríža, Londýna, Alexandrie či Kjóta, ale aj bangladéskej Dhaky, kostanického Limonu, nepálskeho Kathmandu, somálskeho Mogadiša, fízijskej Suvy alebo hoci našej slovenskej Bratislavy a Nitrý/, alebo po informáciách o aktuálnom zdravotnom stave Borisa Jelčina, projekte výstavby novej knižnice v egyptskej Alexandrii, zozname cestujúcich na Titaniku, po priamej komunikácii s najrôznejšími revolučnými či skôr teroristickými organizáciami typu peruánskej Tupaka Amaru alebo či dokonca nemôže mať pocit dobre prežitého dňa, kým si neprečíta ranné vydanie niektorého tokijskeho denníka v origináli /alebo menej snobsky v anglickej mutácii/

v rovnakom čase, kedy ho čítajú Japonci. Ak by však napriek tomu niekto nemohol vydržať bez čerstvej „tlačé“, môžem ho potešiť informáciou, že si môže prečítať vyše 3000 amerických on-line novin a časopisov. Ak nemá rád Američanov, čomu sa občas nedá čudovať, môže si vybrať z obrovského množstva zámořských, európskych, českých a dokonca už aj slovenských novin a časopisov. Ako sami vidíte, s bežnou tlačou je to veľmi jednoduché. Horšie je to s odbornými periodikami /s výnimkou lekárskech a technických/ - tých je už o niečo menej a treba ich hľadať o niečo zložitejšie. Nepredpokladám tiež, že archívár má nutkanie prostredníctvom Siete počúvať hudbu alebo sledovať filmy, hoci aj to je možné. Omnoho praktickejšia je napríklad možnosť rýchleho vyhľadania vlakového, autobusového alebo leteckého spojenia, vyhľadanie rôznych právnych informácií, získanie obsiahlych bibliografií ku najrôznejším okruhom problémov, alebo hoci aj priamy prístup k Nicotovu slovníku francúzskeho jazyka s obsahom vyše 1,5 milióna slov.

Pretože archívár je len človek, najviac ho zaujíma on sám, potom iní archívári a až potom tí ostatní. A ako to vyzerá s archívarmi a archívmi na Internete? Samozrejme, najbežnejšie sú

tzv. domáce stránky s viac-menej podrobnou prezentáciou inštitúcie /dejiny, súčasné vedenie, adresa, otváracie hodiny, možnosti bádania, doplnkové služby/, ale dajú sa nájsť aj podrobnejšie informácie o fondoch. Podobne sa prezentujú aj knižnice, ktoré poskytujú napríklad komentované súpisy vzácných starých tlači alebo umožňujú priamy vstup do svojich katalógov. Zriedkavejšia je možnosť priameho vstupu do historických textov alebo do kníh – toto však umožňujú stránky prevádzkované jednotlivými univerzitami, ktoré postupne v rámci najrôznejších projektov sprístupňujú kompletné texty z najrôznejších oblastí – napríklad spisy cirkevných otcov; závery cirkevných koncilov, dobové kroniky, rôzne historické a filozofické práce, memoáre a podobne. Pretože mnohí archivári sú zároveň aj historikmi a nájdu sa medzi nimi aj takí, ktorí nechcú zostať navždy iba na regionálnej platforme, dozaista uvítajú možnosť používania univerzitných serverov s možnosťou prístupu ku diskusným skupinám o najrôznejších vedeckých problémoch, ako aj databázy historických textov. Siet' obsahuje skutočne široké a rôznorodé spektrum kníh - okrem biblie sa môžeme začítať hočí aj do stredovekých právnických zbierok, Tacitových, Cézarových, Marxových,

Trockého alebo Machiavelliho diel, pamätí napríklad admirála Horthyho či v oblasti krásnej literatúry do všetkých diel W.Shakespeara, A.C.Doyla, Homéra, Ovidia a mnohých ďalších autorov. Utešene narastá aj množstvo jednotlivých dokumentov z najrôznejších dejinných etáp - od Chamurappiho zákonníka cez zlatú bulu Karola IV. a protokoly Norimberského procesu až po inauguračné prejavy súčasných prezidentov. Veľmi zaujímavé a potrebné sú genealogické a heraldické databázy, rôzne slovníky /napríklad slovník stredovekej angličtiny alebo stredovekej latinčiny/ ako aj encyklopédie.

Jednotlivé texty samozrejme nemusíte hneď čítať, ale môžete si ich vytlačiť. Kto však chce ušetriť papier a napriek tomu by uvítal možnosť listovania v knihe alebo v akomkoľvek inom dokumente aj v čase, kedy nie je pripojený na Siet', môže si súbor stiahnuť do počítača alebo na disketu a kedykoľvek sa k nemu vracať pomocou prehliadača. Samozrejme, technické typy si môžu stiahnuť tie programy na tvorbu vlastných databáz, ktoré sú voľne šíriteľné /tzv. freeware/ alebo programy, ktoré si za normálnych okolností musíte kúpiť v obchode. V tomto prípade sa však môže stať, že počítačový pirát, ktorý Vám ušetrí peniaze za nákup,

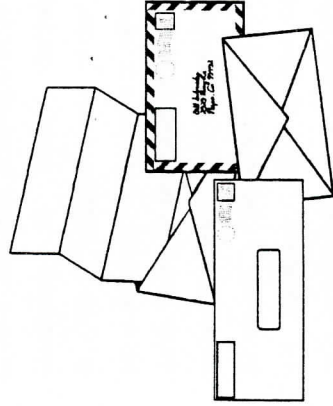
Vám ako darček pribalí aj nejaký ten vírus z vyše 8000 druhov, ktoré sú dnes známe. Záverom svojej krátkej úvahy sa predsa len nevyhnem filozofujúcej rovine. Internet môže najmä nám, ktorí sme žili v istom informačnom vákuu, otvoriť dvere a okná do sveta, ktorý je odrazu oveľa menší a doslovne na dosah ruky s počítačovou myšou v dlani. Skutočne nie je nič jednoduchšie, ako sa prostredníctvom Sieťe dostať do ktoréhokoľvek kúta sveta takmer v okamihu /za niekoľko desiatok sekúnd, v prípade pomalších prenosových rýchlostí a väčších súborov za niekoľko minút/. Tu sa Vám nepríhodí to, čo sa príhodilo mne v jednej banskobystrickej knižnici, ktorá sa honosí epitetom vedecká, keď sa ma duchapľne opýtali „ a prečo Vás to zaujíma, keď to nikoho iného nezaujíma?“ Vymyslíte si nejaký okruh problémov a ja sa s Vami stavím, že nie ste sám, koho to zaujíma /len tak mimochodom - v Sieťi je zapojených vyše 45 miliónov počítačových staníc, čo predstavuje niekoľkonásobne väčší počet adries a podľa niektorých štatistik denne pribúda až 10.000 nových adries/. Jediným „problémom“ samozrejme zostáva správna voľba prehliadača /browser/ a správne, resp. vhodné zadané požiadavky, alebo napojenie sa na kmeňové adresáre /akési bibliografie bibliografii/ pre jednotlivé okruhy bádania.

A čo k tomu všetkému vlastne potrebujete? Takmer nič alebo iba veľmi málo. V prvom rade lepší počítač a ten má už dnes našťastie každý archív. Potom potrebujete dokúpiť externý fax - modem alebo fax - modemovú kartu /ceny sa pohybujú v rozpätí od 2500 do 15000 Sk/, štandardný ovládací program zvyčajne býva súčasťou inštalácie a nakoniec sa musíte rozhodnúť pre jedného zo sprostredkovateľov vstupu do siete, ktorému za pripojenie zaplatíte okolo 200 Sk, potom budete mesačne platiť okolo 1.500 Sk za služby a samozrejme ešte aj poplatky telekomunikáciám za spojenie s prevádzkovateľom /cca 18.- Sk za hodinu/. Ak by sa to niekomu zdalo veľa, môže si prepočítať náklady na medzištátny telefonický hovor napríklad do USA či Austrálie v trvaní päťh desiatich hodín /a mesačne sa budete po Sieťi tulať určite niekoľkonásobne viac/, výsledok hovorí za všetko. A ešte niečo. Na to, aby ste sa mohli tulať po Sieťi, potrebujete iba pasívnu znalosť novodobej latinčiny - čiže angličtiny. Na ovládanie programu Vám stačí poznať iba niekoľko príkazov, pretože s prehliadacím programom sa dá pracovať nielen pomocou textových príkazov, ale aj takmer intuitívne, na báze piktoqramov. Pravdaže, znalosť angličtiny je už potrebná na čítanie vyhladaných

dokumentov, ale ak nemáte záujem o anglofónnu komunikáciu, môžete sa napojiť na francúzske, španielske, talianske, nemecké, rakúske, či napríklad japonské alebo iné databázy. Zatiaľ iba v obmedzenej miere môžete na Sieti komunikovať a prijímať informácie aj po slovensky, či po česky, ale hoci Európa v porovnaní so zámorím ešte stále spí internetovským spánkom, obecný trend sa nezastavil ani pred našimi hranicami a preto takmer denne pribúdajú nové stránky slovenských prevádzkovateľov. Na záver nám zostáva zodpovedať otázku v titule článku. Čo teda archivár môže očakávať od Internetu? V prvom rade nesmie očakávať,

že Internet je všemocný a že vyrieši všetky jeho problémy, alebo mu poskytne odpovede na všetky otázky. Je to iba pracovný nástroj, ktorý mu môže poskytnúť mnoho alebo nič. Záleží to od toho, aké má ciele, aké informácie potrebuje získať a v neposlednom rade aj to, nakoľko ich dokáže zhodnotiť a spracovať. Pre niekoho Internet zostane iba zábavou, pre niekoho sa stane viac či menej nepostrádateľnou pomôckou pri práci.

Igor Graus

Z našej pošty

Národná spoločnosť talianskych archivárov sa obrátila na náš listom v januári 1997, v ktorom nám ponúka spoluprácu v rámci programu Leonardo da Vinci, ktorý je financovaný Európskou Úniou. List v plnom znení uverejňujeme. V našej odpovedi sme uvítali spoluprácu, ktorá nadobudne konkrétnu podobu v roku 1997. O ďalšom vývoji našich vzťahov Vás budeme priebežne informovať.

A.N.A.I.

Associazione Nazionale Archivistica Italiana

C. Vittorio Emanuele II, 209 - 00186 Roma

tel. +6.6868397/ tel. fax +6.863226715/fax + 6.6877493

Rome, 10 January 1997

Spolocnost Slovenskych

Archivarov Drotarska

Cesta 42

81701 BRATISLAVA

.To the President of Archival Association

Dear Colleague,

The national archival Italian association (A.N.A.I.) would like to organise course about current archival practice and records management, within the frame of the „Leonardo da Vinci“ Programme of the European Union, which, as you know, deals with formation and will be valid until 1999.

According to the conclusions of DLM - Forum (Brussels 18-20 December 1996), where I was present, European Union shows a particular sensibility in formation matters and in inherent projects and also on this basis, ANAI thinks that it would be useful in this initiative, to work together with other European associations.

ANAI would look upon your association as a good partner in the achievement of this project and with this aim is sending you the guidelines of its projects, we would be very pleased to suggest you a meeting in Rome, on next March, (date to establish together), in order to verify our common intents and the programme, planning everything within May 1997, final term established for this year by the EU.

Last year ANAI, with the contribute of Spain and Greece, already showed a project to the EU, unfortunately at last moment, concerning with formation and, although it was valued as a good project, it passed at the first selection but it had not the final approval.

Fórum archivárov

17

marec 1997

ANAI wants again to show a project of a training course with other contribute, in order to favour professional relationships among European archivists, opening a new era of collaboration inside common projects answering common needs.

We are confident in your interest in and your agreement about our proposal, and waiting for your reply, we are sending you our best regards and best wishes for the new year.

Your sincerely,

Isabella Orefice
President of ANAI

SPOLOČNOSŤ SLOVENSKEJ ARCHIVÁROV
Drotárska cesta 42, SK - 817 01 Bratislava, Slovak Republic

Ms. Isabella Orefice
Associazione Nazionale Archivistica Italiana
C. Vittorio Emanuele II, 209 - 001 86 ROMA
ITALY

Bratislava, Feb. 18, 1997

Dear Ms. Orefici,

Thank you for your letter of Jan. 10, 1997 concerning a training course about current archival practice and record management within the framework EU Programme „Leonardo da Vinci“.

We appreciate very much your offer for our society to participate on the Programme and express our deep interest in it. During our common meeting we shall specify details and our suggestions.

We can also offer you the possibility of meeting in Bratislava (or in other places in Slovakia) and prepare the common project here in Slovakia.

Looking forward to our mutual co-operation, we are sending best wishes to you and your colleagues.

Yours sincerely

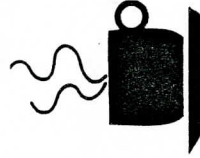
PhDr. Veronika Nováková

President

P.S. Please, give my best regards to Ms. Lucia Principe and Bruna Colarossi.

Jozef Hanus

Member of Executive Comitee

ZO ZASADNUTIA VÝBORU

Dňa 11.3.1997 sa v Archíve mesta Bratislavy stretli členovia výboru SSA Z.Kollárová, J.Hanus, M.Mišovič, J.Roháč, B.Slezáková, F.Žižňák a A.Buzinkayová, aby spolu s predsedníčkou V.Novákovou pokľúčovali najmä v príprave Archívnych dní a seminára k terminologickému slovníku. Z prizvaných členov SSA sa zasadnutia zúčastnila V.Morišová, spolupracovníčka redakcie Fóra archivárov.

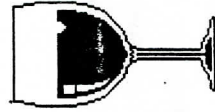
O príprave a predbežnom programe Archívnych dní informovala V.Nováková riaditeľa OA a SS MV SR P.Kartousa. So základnými tematickými okruhmi prednášok /Archívy - stav a perspektívy, Archívna legislatíva. Ochrana archívnych dokumentov./ oboznámime členov na predbežnej pozvánke a príhláške, ktorú budeme distribuovať v prílohe tohto čísla Fóra archivárov. O spolupráci Sekcie PVH a archívnictva pri SHS so SSA pri príprave

Archívnych dní bude konzultovať J.Roháč s prof. J.Novákom. Z. Kollárová informovala o prípravných akciách v Poprade, dejisku kľúčového podujatia Archívnych dní - odbornej konferencie. V súvislosti s možnou prezentáciou na konferencii osloví výbor vybrané firmy, vyrábajúce a predávajúce výrobky použiteľné v archívoch, zaoberajúce sa výpočtovou technikou, vyrábajúce a predávajúce fotografický materiál a rozmnožovaciú techniku.

V časti „Rôzne“ sa prítomní vyjadrili k prihláske do Medzinárodnej organizácie knihovníkov a informatikov, k predbežnej pozvánke na 5. európsku archívnu konferenciu do Barcelony /27.-30.5.1997 -

J.Hanus zisťí možnosti sponzorovania cesty/, B.Slezáková a A.Buzinkayová vybaví faktúru na zaplatenie členského do Medzinárodnej rady archívov - sekcie B /125 USD/. Výbor sa zaoberal aj predbežnou prípravou Sprievodcu po archívoch, J.Hanus oboznámil prítomných s návrhom informačného letáku o SNA a ponúkol možnosť vyhotovenia podobných aj o ďalších archívoch. Informoval aj o dohode s tlačiarňou MV SR, ktorá bude v budúcnosti tlačiť časopis Fórum archívárov. Budúce zasadnutie výboru SSA bude koncom apríla 1997.

Anna Buzinkayová

JUBILANTI

Doc. PhDr. Ivan Chalupecký, Levoča
Miroslav Tököly, Štátny okresný archív Nové Zámky

Do ďalších rokov Vám želáme hlavne dobré zdravie, vnútornú pohodu a pokoj, veľa pracovných a osobných úspechov, tvorivú atmosféru na pracovisku a pokojné a šťastné chvíle v kruhu Vašich najbližších.

Servis pre Vás:

Výbor Spoločnosti slovenských archivarov touto cestou informuje všetkých archivarov, že v mesiaci október 1997 sa uskutočnia I. Archívne dni na Slovensku. Prílohou tohto čísla Fóra archivarov je prihláška na toto podujatie.

Tešíme sa na stretnutie s Vami.

Dr. Veronika Nováková
predseda SSA

OSOBNOSTI

JUDr. Matej Pätoprstý

Z počtu pezinských a modranských archivarov nemožno odpísať JUDr. Mateja Pätoprstého, ktorý zomrel v roku 1985 vo veku 75 rokov. Pochovaný je na cintoríne vo Viničnom.

Je autorom viacerých kníh z oblasti práva, prekladateľom náboženskej literatúry hlavne z nemčiny a latinčiny do slovenčiny, ako aj prekladateľom latinských listín, statí a kníh z oblasti

práva, právnej histórie a literárnej histórie pre historikov - historičky, ktoré neboli v latinčine a nemčine príliš doma ...

Do pezinského a modranského mestského archívu dostal sa v roku 1942 ako „externý archivar“ /bol sudcom na Okresnom súde v Pezinku/. V tom roku „mestskí otcovia“ v Pezinku i v Modre povolili Dr. Henrichovi Kunertovi a Dr. Heinzovi Brockertovi študovať v

mestskom archíve pre „Štátny sekretariát pre záležitosti nemeckej národnej skupiny na Slovensku“, no aktívne sa zapojili aj do protiakcie, organizovanej Ministerstvom vnútra SR s Prezidiom Ľupčianskeho úradu v Bratislave: pripraviť a tlačiť vydaté propagačné pamätné knihy o dejinách miest, v ktorých sa malo poukázať na slovenské korene regiónu.

Na túto úlohu vybrali mestá Pezínok a Modra práve Dr. Mateja Pätoprstého.

V januári 1975 som požiadal o napísanie spomienky na jeho prácu v archíve. Napísal. Vyberám ju z jeho osobného archívu, ktorý daroval nášmu archívu po častiach v sedemdesiatych rokoch:

Môj záujem o archívstvo

Už od študentských čias na gymnáziu som mal záujem o dejiny. Tento záujem sa rozrástol poznávaním historických pamiatok Prahy. Roky /1928-1932/ som sa učil poznávať jednotlivé pamiatky Prahy. Keď som bol na univerzite /1932-1936/ som sa prízivoval sprievodcovstvom cudzincov po Prahe a okolí. Roku 1934 sa môj záujem o archívstvo konkretizoval v tom, že som sa prihlásil do archívárskeho kurzu na Filozofickej fakulte UK v Prahe u prof. G. Friedricha. Hlásili sme sa dvaja

Slováci, ja a Fr. Grünzweig. Do kurzu sme sa však nedostali. Ani už neviem prečo. Po skončení právnickej fakulty som nastúpil do justičnej služby na Slovensku. Prvé roky vyčerpalo moju energiu štúdiom práva platného na Slovensku, lebo v Prahe sa študovalo bývalé rakúske právo.

Až v roku 1942, keď sa Nemci začali cítiť na Slovensku praobyvateľmi a snažili sa to všemožne, najmä listinným materiálom, dokazovať /mali na to svoj Heimattorschungsinsitut v Kežmarku; vedúcim bol Max Udo Beranek/, zobudil sa vo mne znova záujem o archívstvo.

Tento záujem som začal praktizovať tak, že som začal s povolením vedúceho notára Gejzu Pozdechca odpisovať a prekladať do slovenčiny jednotlivé archívne listiny mesta Pezínka.

V mestskom archíve v Pezínku boli stopy po usporiadateľskej činnosti, ktorú vykonali v tridsiatych rokoch páni lekárnik Andrej Martvoň a predseda Okresného súdu v Pezínku Karol Krivský.

Niektoré listiny som odpisoval doslovne a súčasne prekladal do slovenčiny. Celkove som takto spracoval /odpísal a preložil/ okolo 150 kusov dôležitejších listín. Okrem toho som porobil registry asi z 250 listín.

Odpisy najstarších listín, týkajúcich sa Pezínka, a to listín z rokov 1208-1343,

mi obstaral archivár mesta Sv.Jur Dr. O.Zahlbruckner - Schliefer. Povolanim bol stredoškolský profesor chémie, Nemeck, ale veľmi statočný človek a spravodlivý historik.

Do modranského archívu mi otvoril dvere nátež knihy „Dejiny mesta Modry“ od Juraja Schreibera, vydanej roku 1719 v Žitave v Lužici.

Knižku som dal zaviazať, preložil a odovzdal za honorár vedúcemu notárovi v Modre, Andrejovi Rybárikovi.

Fatum uvedenej knižky je v krátkosti takéto: Knižka bola niekedy vo vlastníctve Národného múzea v Budapešti, odkiaľ bola ako duplikát vyradená a dostala sa do Modry. Kto ju vlastnil, nevedno. Asi Evanjelická nemecká ľudová škola. Roku 1942 konal sa zber starého papiera a nejaký kultúrny barbar dal túto knihu ako aj iné historicky vzácne písomnosti písané po latincky a nemecky, vziňajúce sa na dejiny mesta Modry, do starého papiera na zničenie, asi preto, že neboli hitlerovské, najskôr však preto, že

nevedel, čo robí.

Pezinský handrár Fr. Feder, viezol celú fúru rozličných kníh a papierov z Modry. Poprosil som ho, aby mi dovolil prezrieť si papiere. Prezeral som celých 14 dní v auguste 1942 a hľadal zaujímavosti. Námaha nebola márna. Vybral som si niekoľko desiatok kíl papiera a odkúpil. Tam sa našli aj spomínané dejiny Modry.

Vedúci notár v Modre, Andrej Rybárik, napísal a vydal roku 1939 dvojzväzkový historický román Boer/, hodlal spísať dejiny Modry. Pretože neovládal latinu, požiadal ma o preloženie najdôležitejších latinských listín z archívu mesta Modry do slovenčiny.

Vo februári 1943 som odpísal a preložil archívalie mesta Modry z rokov 1379 - 1607. Originál elaborátu som odovzdal vedúcemu notárovi Andrejovi Rybárikovi.

PhDr. Ján Dubovský

Perličky z našich archívov:

Tento zoznam, použité ako objednávku!

Komunálne služby mesta Lučenca Parochiarske, č. tel. 571.

Vážení súdruhovia!

Predkladáme Vám náš zoznam parochiarskych a masikárskych potrieb.

Prosíme Vás, aby ste si Vaše potreby k tvorivej práci objednali u nás včasou, len tak Vám vieme zabezpečiť včasné dodávku.

Parochiarske výrobky:

fúzy, normálne, ruské nestrihané	farba od Kčs 7.—
fúzy, normálne, ruské strihané
fúzy, normálne, české
fúzy, normálne, anglické
fúzy, normálne, maďarské
okružné, francúzske
fúzy, veľké, poľské
fúzy, veľké, maďarské
fúzy, veľké, ruské
fúzy, veľké
brídka s kózami, koza
brídka s kózami,
licnice, normálne
licnice, veľké
licnice
opava
plná brada, malá
plná brada, stredná
plná brada, veľká
plná brada, „šúbrova“
plná brada, pre Deda Mráza (s obočím)
vložka, pre Deda Mráza
strihaný krep
prúsený (ľudské charakter)
lozka (ľudské charakter)
lozka (dujské charakter)
cop (vrások) 3, 4½ a 6 dlh
oprava, alebo čistenie

Diveďině, filmové a parochne na ulicu Vám vieme dodať podľa želania od Kčs 100.- do 500.- s plateným sľubým číslom je diveďině a asi a centimetrovým okrajom a jemného tju je filmové, ktoré sa lepí špeciálnym lepidlom-mastikom.

Redakčná rada: V. Nováková, L. Vrtef, J. Hanus, Z. Kollárová, I.Graus,

V. Hrtánková, V.Morišová

Technická úprava: ŠOKA v Šali, J.Benciová

Náklad 350 ks

Povolilo : MK SR 1472/96

Fórum archívárov

24

marec 1997